

9 מרץ 2020

הנדון: התמודדות עם נגיף הקורונה - מדריך למעסיקים

לאור חשש מהתפשטות נגיף הקורונה, ובשל אי-בהירות השורר בנושא, ריכזנו עבורכם תשובות לשאלות בסוגיות מרכזיות בדיני עבודה וביחסי עבודה, אשר יסייעו בידיכם להתמודד עם המצב.

ש. כיצד יש לנהוג על מנת למנוע את התפשטות המחלה במקומות עבודה?

ת. מצורפות המלצות המוסד לבטיחות וגהות לסיוע בנושא זה .

ש. האם עובד שנדרש להימצא בבידוד בהתאם לצו בעניין בידוד בית, זכאי לתשלום בגין תקופת הבידוד?

ת. בהתאם למסמך שהפיץ משרד הבריאות, תינתן תעודת מחלה גורפת לכל עובד שנעדר מעבודתו עקב שהיה בבידוד בהתאם לצו בריאות העם בעניין בידוד בית (להלן: "צו בידוד בית"). תעודת המחלה תעמוד בתוקפה בהתאם להצהרת העובד, בדבר התקופה בה אינו יכול להגיע לעבודה עקב הבידוד לפי הצו. משך תקופת אישור המחלה יהיה תואם את תקופת הבידוד החלה על העובד, וזאת לפי הוראות הצו (לאו דווקא 14 ימים).

למסמך משרד הבריאות בדבר תעודת מחלה גורפת ונוסח הצהרת העובד <<

<https://www.health.gov.il/NewsAndEvents/SpokemanMessages/Documents/04022020.pdf>

ש. מהו התשלום לו זכאי עובד הנמצא בתקופת בידוד מכוח צו בידוד בית?

ת. כיוון שהיעדרות עובדים שוהים בבידוד הוסדרה על דרך מתן תעודת מחלה, יש לשלם לעובד דמי מחלה, אף אם אינו חולה בפועל. דמי מחלה ישולמו עפ"י חוק דמי מחלה, התשל"ו-1976, היינו, בעד היום השני והשלישי להיעדרות מחצית דמי מחלה, ובעד היום הרביעי ואילך - תשלום מלא, אלא אם קיים במקום העבודה או בהסכם ההעסקה של העובד הסדר מיטיב לעניין תשלום דמי מחלה. כפי שנוהגים בעת מחלה ממשית, עובד שלא צבורים לזכותו ימי מחלה, לא יזכה לתשלום דמי מחלה בגין היעדרותו בתקופת הבידוד.

ש. האם המדינה מפצה מעסיקים בגין תשלום עבור תקופת הבידוד?

ת. נכון למועד זה, לא הוסדר פיצוי לציבור המעסיקים. התאחדות התעשיינים פועלת על מנת לשנות את המצב האמור.

ש. האם עובד הנמצא בבידוד רשאי לעבוד מהבית?

ת. במצב בו העובד המצוי בבידוד איננו חולה, וסוג העבודה והתפקיד מאפשרים זאת, אין מניעה להעסיקו מהבית בהסכמת העובד. במקרה זה, העובד, אשר הועסק בפועל, יהיה זכאי לתשלום שכר עבודה, ולא לתשלום דמי מחלה.

ש. האם ניתן לפטר עובד השוהה בתקופת בידוד?

ת. חל איסור פיטורים בתקופה בה העובד שוהה בבידוד.

ש. האם מעסיק רשאי לאסור על עובדו לנסוע לחו"ל בשל המלצות הרשויות להימנע מנסיעות בתקופה זו?

ת. חופש התנועה מהווה זכות יסוד, ולא ניתן לפגוע בה ולהגבילו את חירותו של העובד, אף אם קיימות אזהרות מסע קונקרטיות ליעדים מסוימים, או המלצה גורפת שלא לנסוע לחו"ל. יחד עם זאת, במסגרת הפררוגטיבה הניהולית של המעסיק, רשאי הוא לקבוע את מועדי החופשה השנתית של העובדים.

ש. האם ניתן לא לשלם לעובד דמי מחלה בתקופת הבידוד, במצב בו העובד נסע לחו"ל על-אף שידע כי יצטרך לשהות בבידוד עם שובו?

ת. הנחיות משרד הבריאות אינן מבחינות בין המצבים השונים, ונקבעה הוראה גורפת, לפיה ישולמו דמי מחלה לעובדים, שעליהם לשהות בבידוד מכוח צווי הבידוד.

ש. מה הדין לגבי עובד שאינו עונה על הקריטריונים המחייבים אותו לשהות בבידוד, אולם מסיבות שונות קיים חשש להדבקה עם הגיעו למקום העבודה?

ת. ניתן, ככל שאפשרי הדבר מבחינת סוג העבודה והתפקיד, להעסיק את העובד מהבית. יצוין בנוסף, כי על-פי חוק חופשה שנתית, התשי"א-1951, תאריך חופשה יקבע לפחות 14 ימים מראש, אלא אם מדובר בחופשה של פחות משבעה ימים. לפיכך, ככל שלעובד צבורים ימי חופשה, ניתן להוציאו לחופשה על חשבון יתרת ימי החופשה העומדת לזכותו ללא התראה כאמור ובלבד שהיא אינה ארוכה משבעה ימים. במקרה בו אין לעובד מספיק ימי חופשה, והמעסיק מעדיף שלא להעסיקו בתקופה זו במקום העבודה, המעסיק יצטרך לשאת בעלות היעדרות העובד ולשלם לו בגין ימים אלה.

ש. מה באשר להעסקת עובדים פלשתינאים?

ת. מעסיקי עובדים פלשתינאים, המועסקים בישראל בהיתר, רשאים, ככל שהעובד והמעסיק מעוניינים בכך, להגיש בקשה להלנת עובדים תושבי ישי"ע בישראל, ובכך למנוע מצב בו ייבצר מהעובד לעבוד בישראל. הלנת עובדים כאמור דורשת מהמעסיק הסדרת לינה, מינוי נאמן ביטחון ועוד.

לטופס הבקשה <<

https://www.gov.il/BlobFolder/service/apply_for_employment_permits_for_palestinian_workers/he/%D7%A2%D7%98302.pdf

ש. האם אפשר להוציא את העובדים לחופשה ללא תשלום, לאור צמצום בפעילות החברה בעקבות נגיף הקורונה, תוך תשלום דמי אבטלה לעובדים?

ת. אכן ניתן לעשות זאת בתנאים מסוימים. מצורף בעניין זה מסמך בדבר הכללים לתשלום דמי אבטלה במקרה זה.

לשאלות בנושא יחסי עבודה ניתן לפנות לאגף עבודה בטל' 03-5198819, למנהל המשפט הקיבוצי עו"ד מוטי עזרן בטל' 03-5198824 ובדוא"ל motia@industry.org.il, או לראש תחום משפט עבודה פרטי עו"ד מוריה ברבי בטל' 03-5198731 ובדוא"ל moriah@industry.org.il.